

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Kamalizadeh / Ter Hall	Datum	9 september 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	12703961
E-mail	rogier.ter.hall@utrecht.nl farzaneh.kamalizadeh@utrecht.nl	Onderwerp	Voortgang pilot seksuele straatintimidatie
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Handhaving

Geachte leden van de raad,

Sinds 1 juli jl. is seksuele intimidatie in openbare ruimtes strafbaar gesteld (artikel 429ter Wetboek van Strafrecht) als onderdeel van de Wet seksuele misdrijven. Wij vinden het belangrijk dat door de strafbaarstelling van seksuele straatintimidatie (SSI) daadwerkelijk een norm is gesteld waar we ons voor hebben ingezet en we zijn trots onderdeel van de landelijke pilot te zijn.

Op 1 februari 2024 bent u per [raadsbrief](#) geïnformeerd over de voortgang uitvoering actieplan aanpak straatintimidatie. De pilot SSI is een onderdeel van deze aanpak en richt zich specifiek op seksuele straatintimidatie en de handhaving hierop door middel van de inzet van speciaal opgeleide boa's. Met deze brief willen wij u informeren over de eerste ervaringen van de pilot.

Start pilot

De pilot is op 1 juli 2024 gestart in Utrecht, Rotterdam en Arnhem. In Utrecht zijn acht boa's opgeleid en aangewezen door de Hoofdofficier van Justitie om hierop te mogen handhaven. Het doel van de pilot is om te toetsen of processen-verbaal leiden tot vervolging en hoe boa's effectief kunnen optreden. De voortgang wordt gemonitord door een landelijke werkgroep en periodieke rapportages evalueren de aanpak en mogelijke uitbreiding naar andere gemeenten. Naast het meten van 'kwantiteit' (o.a. aantal opgemaakte processen verbaal) wordt in de voortgangsrapportages nadrukkelijk aandacht gegeven aan het onderwerp 'kwaliteit van optreden'. De pilot (handhaving op straat door boa's) loopt tot 1 juli 2025.

Werkwijze acties

Tijdens de actiedagen werken boa's in uniform en in burger samen. Er wordt gewerkt met zogenoemde "spotters" in burger die op basis van hun eigen waarneming een overtreding constateren en een proces verbaal opmaken. Wanneer er bij een waarneming aan voldoende bestanddelen van het wetsartikel wordt voldaan, volgt een staandehouding. De feitelijke staandehouding vindt plaats door de boa's in uniform die op aangeven van de spotter de overtreder aanspreken en de identiteit vaststellen. Bij incidenten of wanneer hun bevoegdheden tekortschieten, schakelen zij de hulp van de politie in.

We zien dat Utrechters afgelopen maanden het meldpunt goed weten te vinden, de cijfers zijn veel hoger dan maanden ervoor en vergelijking met zelfde periode vorig jaar. Dat komt het mogelijk door

Burgemeester en wethouders

Datum 9 september 2024
Ons kenmerk 12703961

veel aandacht voor de strafbaarstelling. De meldingen zijn belangrijk, omdat de tijdstippen en locaties worden bepaald aan de hand van informatie vanuit de meldingen van inwoners, betrokken organisatieonderdelen (THOR en OOV) en actualiteiten. Sinds de start van de pilot op 1 juli jl. hebben we vijf acties gehouden in met name Lombok, het centrum en het stationsgebied.

Eerste constatering

Tijdens de acties zien we één á twee keer per actie grensgevallen over seksuele straatintimidatie. U kunt dan denken aan 'sissen', nastaren en suggestieve vragen stellen of opmerkingen plaatsen. Voor een staandehouding moet echter voldaan worden aan álle bestanddelen van wat is strafbaar gesteld. Deze gevallen hebben niet geleid tot een proces verbaal al kunnen ze als zeer onprettig worden ervaren, maar leveren wel waardevolle inzichten op wat op straat gebeurt. Deze zullen worden overdragen aan de landelijke werkgroep.

Tijdens de recente acties is twee keer een overtreding geconstateerd. In twee gevallen bleek het na identificatie om een minderjarige te gaan die beiden een corrigerend gesprek op straat kregen en een waarschuwing. Dit in lijn met de landelijke werkinstructie waarbij minderjarigen vooralsnog eerst een waarschuwing krijgen. De daders reageerden verrast op de staandehouding en werkten goed mee. In beide gevallen is ook op straat met de slachtoffers gesproken, om te kijken of zij nog een vorm van hulp nodig hadden, bijvoorbeeld door te verwijzen naar slachtofferhulp.

Verder heeft zich tijdens een staandehouding, buiten de acties om, een incident voorgedaan, waarbij een handhaver uit het SSI-team seksueel is geïntimideerd. Het openbaar ministerie heeft het proces verbaal beoordeeld en zal de zaak opvoeren in de geplande zitting voor SSI-strafzaken in oktober. De komende periode staan er gemiddeld twee acties per maand gepland.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,